

Nivelvaiheen oppilaanohjaajan viran perustaminen 1.8.2023 alkaen

Opkalkk 30.03.2023 § 28
202/01.01.00.00/2023

Valmistelija

sivistys- ja hyvinvointipalveluiden toimialajohtaja Juha Valta p. 044 4970 400

Muhoksen kunnanvaltuusto hyväksyi 19.12.2022 § 79 Muhoksen kunnan vuoden 2023 talousarvion yhteydessä Muhoksen yläkoulun nivelvaiheen oppilaanohjaajan viran perustamisen sekä määrärahat vuodelle 2023.

Oppivelvollisuuden laajentamisen muutos toi mukanaan monia uusia veloituksia myös opetuksen järjestäjälle ja oppilaiden asuinkunnalle. Muutokset ja vastuun laajeneminen koskevat erityisesti ohjausta, opinto-ohjauksen tehostamista, laajentamista, asuinkunnan vastuuta opiskelupaikkaa vaille jääneiden ja opintonsa keskeyttäneiden opiskelijoiden tuesta ja opetuksesta. Käytännössä tämä tarkoittaa, että perusopetuksen järjestäjän on seurattava sitä, onko oppivelvollinen hakeutumassa oppivelvollisuuslain edellyttämään koulutukseen, saako oppivelvollinen opiskelupaikan, ottaako hän sen vastaan ja aloittaako oppivelvollinen siellä koulutuksen.

Jos oppivelvollinen ei saa opiskelupaikkaa yhteishaussa, perusopetuksen järjestäjä jatkaa myös kevätlukukauden koulutuksen päätyttyä ohjausta, jotta oppivelvollinen voisi hakea opiskelupaikkaa yhteishaun jatkuvassa haussa. Jos oppivelvollinen nuori vielä kesän jälkeen on ilman opiskelupaikkaa tai keskeyttää aloittamansa opinnot, ohjaus- ja valvontavastuu siirtyy perusopetuksen tai koulutuksen järjestäjän ilmoituksen perusteella nuoren asuinkunnalle.

Perusopetuksen päättymisen jälkeen vastuu oppivelvollisuuden suorittamisen ohjauksesta, tuesta ja valvonnasta on perusopetuksen järjestäjällä siihen asti, kunnes oppivelvollinen aloittaa opinnot perusopetuksen jälkeisessä koulutuksessa. Kun opiskelija aloittaa toisen asteen koulutuksessa, vastuu opiskelijan ohjauksesta, tuesta ja valvonnasta siirtyy tälle, esimerkiksi lukiokoulutuksen tai ammatillisen koulutuksen järjestäjälle. Vastuu siirtyy, kun opiskelija tosiasiansa on aloittanut opinnot, pelkkä opiskelupaikan vastaanottaminen ei riitä. Hakeutumisvelvollisuus päättyy, kun oppivelvollinen saa opiskelupaikan ja aloittaa opinnot. Jos oppivelvollinen ei saa opiskelupaikkaa yhteishaussa, hakeutumisvelvollisuus jatkuu niin kauan, kunnes koulupaikka löytyy.

Oppivelvollisten opiskelijoiden tilanne tarkistetaan vuosittain päätettävänä tarkistuspäivänä elokuun lopussa. Jos joku perusopetuksen päättävä on jäänyt ilman opiskelupaikkaa, perusopetuksen järjestäjä on velvollinen ilmoittamaan tästä oppilaan asuinkunnalle, jolloin ohjaus- ja valvontavastuu siirtyy asuinkunnalle.

Jos oppivelvollinen jää ilman opiskelupaikkaa tai keskeyttää opintonsa, edellinen koulutuksen järjestäjän tekee ilmoituksen oppivelvollisen asuinkunnalle. Asuinkunnan ohjaus- ja valvontavastuu alkaa, kun oppivelvollisen asuinkunnalle on tehty oppivelvollisuuslaissa tarkoitettu ilmoitus vailla opiskelupaikkaa olevasta tai opintonsa keskeyttäneestä oppivelvollisesta.

Asuinkunnan tehtävänä on perusopetuksen järjestäjän tekemän ilmoituksen perusteella selvittää niiden perusopetuksen keväällä päättäneiden nuorten tilanne, jotka vielä syksyllä ovat ilman opiskelupaikkaa. Nuoret saavat ohjausta toisen asteen koulutukseen hakeutumiseksi. Tarvittaessa nuoria ohjataan myös hakeutumaan muiden palveluiden, kuten terveys- ja sosiaalipalveluiden sekä kuntoutuspalveluiden piiriin. Jos soveltuvaa opiskelupaikkaa ei ohjauksesta ja yhteistyöstä huolimatta löydy ja nuori arvioidaan koulukuntoiseksi, kunnalla on velvollisuus osoittaa oppivelvolliselle opiskelupaikka soveltuvassa nivelvaiheen koulutuksessa. Jos arvioidaan, että nuori ei ole koulukuntoinen, häntä ohjataan tarvittaessa hakemaan oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämistä.

Asuinkunnan tehtävänä on vastaavalla tavalla koulutuksen järjestäjän tekemän ilmoituksen perusteella ohjata myös niitä oppivelvollisia, jotka ovat keskeyttäneet toisen asteen opintonsa ja joilla ei ole uutta opiskelupaikkaa. Jos oppivelvollinen ei ohjauksen jälkeen ole saanut opiskelupaikkaa, viimesijaisena vaihtoehtona asuinkunnan tehtävänä on osoittaa opiskelupaikka.

Erityisen haasteen Muhoksella oppivelvollisuuden jatkuminen muodostaa Oulujoen perhekodille sijoitettujen nuorten osalta. Kohtalaisen suuri määrä perhekodille sijoitetuista nuorista joko keskeyttää jatko-opinnot tai ei aloita opintoja lainkaan.

Ennen uuden oppivelvollisuuslain voimaan astumista em. nuoria on tuettu mm. Ohjaamon ja Mahiksen järjestämällä toiminnoilla. Em. tahot eivät järjestä jatko-opintoja, joten oppivelvollisuuslain muutoksen myötä sijoitettujen nuorten jatko perusopetuksen jälkeen siirtyi asuinkunnan vastattavaksi. Tämän hetken arvion mukaan erityisesti sijoitettujen nuorten jatko-opintojen järjestäminen työllistäisi NOPOa. Olisikin tarkoituksenmukaista, että NOPO vastaisi em. nuorten oppilaanohjauksesta jo perusopetuksen vuosiluokkien 7-9 aikana, jolloin tuki 2.asteen opintoihin siirtymisessä olisi mahdollisimman katkotonta ja nuorten erityistarpeet huomioon ottavaa. Vastaavasti Muhoksen yläkoulun pienryhmiin sijoitettujen oppilaiden oppilaanohjausta voitaisiin tehostaa hyödyntämällä NOPO:n työpanosta.

Nivelvaiheen oppilaanohjaajan tehtävä on ollut täytettynä määräaikaisena lukuvuodesta 2021-2022 alkaen ja sen kokemukset ovat olleet hyvät.

Voimassa olevan Muhoksen kunnan hallintosäännön 67 §, 6 luku, toimivalta henkilöstöasioissa kohdan mukaan: "Kunnanhallitus päättää muiden virkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä virkanimikkeiden muuttamisesta."

Esittelijä

sivistys- ja hyvinvointipalveluiden toimialajohtaja Juha Valta

Päätösesitys

Opetus- ja kasvatuslautakunta esittää kunnanhallitukselle, että se perustaa nivelvaiheen oppilaanohjaajan viran 1.8.2023 alkaen, sijoituspaikkana virkasuhteen alussa on Muhoksen yläkoulu. Oppilaanohjaajan viran kelpoisuusvaatimukset määräytyvät opetustoimen henkilöstön kelpoisuudesta annetun asetuksen (986/1998) mukaisesti. Palkkaus määräytyy OVTES:n mukaan. Perustettavan nivelvaiheen oppilaanohjaajan viran esimiehenä toimii Muhoksen yläkoulun rehtori ja viran sijoituspaikkana virkasuhteen alussa on Muhoksen yläkoulu.

Päätös

Opetus- ja kasvatustalautakunta hyväksyi toimialajohtajan esityksen yksimielisesti.